

**IDENTYFIKACJA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ DLA ZACHOWANIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY
SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ORAZ GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT I ICH SIEDLISK BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI
OCHRONY**

Lp.	Przedmiot ochrony	Identyfikacja zagrożenia		Prawdopodobny kierunek zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych	Wpływ na parametry stanu ochrony przedmiotów ochrony
		Kod i nazwa zagrożenia wg SDF 2.0 ¹⁾ / Kod i nazwa zagrożenia wg SDF 3.0 ²⁾	Opis		
<u>Siedliska przyrodnicze</u>					
1.	* ³⁾ 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie)	Zagrożenia istniejące			
		A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)	Brak użytkowania pasterskiego skutkuje negatywnymi zmianami w siedlisku: <ul style="list-style-type: none"> ekspansją gatunków właściwych dla innych siedlisk (leśnych, ziołoroślowych); sukcesją, a w konsekwencji zanikiem siedliska na stanowisku. 	Zaniechanie wypasu będzie skutkować ekspansją gatunków właściwych dla innych siedlisk (leśnych, ziołoroślowych). Postępująca sukcesja z czasem doprowadzi do zaniku siedliska. Zagrożenie ponadto prowadzi do zmniejszania powierzchni terenów otwartych, wzrostu presji pod zabudowę czy zmniejszaniem walorów turystyczno-krajobrazowych Obszaru Natura 2000.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych (PA25 Działalność rolnicza – niewymieniona powyżej)	Niewłaściwie wykonywane zabiegi rolnicze: <ul style="list-style-type: none"> zaniechanie koszenia z pozostawieniem biomasy, częste nawożenie, nawozy sztuczne (zwłaszcza 	Niewłaściwie wykonywane zabiegi rolnicze skutkują m.in. eutrofizacją, sukcesją czy zmianą składu gatunkowego (wkraczania gatunków siedlisk żyźnych lub leśnych). Zagrożenie ponadto prowadzi do	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.

¹⁾ Kody zagrożeń określone do wypełniania Standardowych Formularzy Danych 2.0 obszaru Natura 2000 zgodnie z instrukcją wersja 2012.1

²⁾ Kody zagrożeń określone do wypełniania Standardowych Formularzy Danych 3.0 obszaru Natura 2000 (ETONET 2019-2024)

³⁾ * Siedlisko priorytetowe

			<p>wapnowanie) – skutkuje eutrofizacją, sukcesją co może prowadzić do zmiany składu gatunkowego, wkraczania gatunków siedlisk żywnych lub leśnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> intensywne koszenie, zwłaszcza bardzo niskie (po samej ziemi), skutkuje zanikiem różnorodności gatunkowej i dominacją <i>Nardus stricta</i>. 	<p>zmniejszania powierzchni terenów otwartych, wzrostu presji pod zabudowę czy zmniejszaniem walorów turystyczno-krajobrazowych Obszaru Natura 2000.</p>	
		<p>102 Problematyczne gatunki rodzime / PI03 Problematyczne gatunki rodzime</p>	<p>Wkraczanie gatunków ekspansywnych np. <i>Phragmites australis</i>, <i>Deschampsia caespitosa</i>, <i>Hypericum maculatum</i>, <i>Festuca rubra</i> powoduje zmianę składu gatunkowego, ustępowanie gatunków typowych dla siedliska.</p>	<p>Ekspansja problematycznych gatunków rodzimych powoduje wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska i zmniejszanie różnorodności gatunkowej.</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.</p>
		<p>K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu</p>	<p>Sukcesja zmienia charakter siedliska (panujące warunki); wzrasta żyzność siedliska, zmienia się skład gatunkowy roślin, pojawiają się warunki bardziej dogodne dla mezofilnych, wilgociolubnych gatunków łąkowych i ziołoroślowych, a w dalszym etapie drzew oraz krzewów.</p>	<p>Niepodejmowanie działań ochronnych (koszenie, wypas) prowadzi do sukcesji, która skutkuje zmianą składu gatunkowego, a nawet zaniku siedliska. Zagrożenie ponadto prowadzi do zmniejszania powierzchni terenów otwartych, wzrostu presji pod zabudowę czy zmniejszaniem walorów turystyczno-krajobrazowych obszaru.</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.</p>

		Zagrożenia potencjalne			
		<p>A03.03 Zaniechanie/brak koszenia / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolnoleśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)</p>	<p>Istnieje prawdopodobieństwo zaniechania koszenia płatu; brak koszenia skutkować będzie negatywnymi zmianami w siedlisku, w tym ekspansją gatunków właściwych dla innych siedlisk, sukcesją, a w konsekwencji zanikiem siedliska na stanowisku.</p>	<p>Zaniechanie koszenia może skutkować przekształceniem składu gatunkowego i struktury siedliska. Długotrwały brak koszenia prowadzi do zmian w siedlisku, ekspansji gatunków właściwych dla innych siedlisk oraz sukcesji.</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.</p>
		<p>A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych / PA25 Działalność rolnicza niewymieniona powyżej</p>	<p>Niewłaściwie wykonywane zabiegi rolnicze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zbyt rzadkie koszenie; • koszenie z pozostawieniem biomasy; • częste nawożenie. <p>Nawozy sztuczne (zwłaszcza wapnowanie) – mogą skutkować eutrofizacją, sukcesją co prowadzi do zmiany składu gatunkowego i z czasem zaniku siedliska.</p>	<p>Niewłaściwie wykonywane zabiegi rolnicze m.in. zbyt rzadkie koszenie, pozostawianie biomasy mogą prowadzić do eutrofizacji, sukcesji czy zmiany składu gatunkowego (wkraczania gatunków siedlisk żyznych lub leśnych).</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.</p>
2.		Zagrożenia istniejące			
	<p>6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)</p>	<p>A03.03 Zaniechanie/brak koszenia (zagrożenie podstawowe) / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolnoleśnych (np. zaprzestanie</p>	<p>Zaprzestanie użytkowania kośnego, przy jednoczesnym braku innych form użytkowania (wypas), powoduje, w perspektywie kilku lat, przekształcenie składu gatunkowego i struktury siedliska. Długotrwały brak koszenia</p>	<p>Zaniechanie koszenia skutkuje przekształceniem składu gatunkowego i struktury siedliska. Długotrwały brak koszenia prowadzi do opanowywania siedliska przez zbiorowiska ziołoroślowe, a następnie przez krzewy i drzewa</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.</p>

	wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)	przejawia się opanowywaniem siedliska przez zbiorowiska ziołoroślowe, a następnie krzewy i drzewa (sukcesja wtórna).	(sukcesja wtórna). Postępująca sukcesja z upływem lat doprowadzi do zaniku siedliska.	
	I01 Obce gatunki inwazyjne / PI01 Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla UE	Gatunki inwazyjne wypierają gatunki rodzimej flory, zmniejszając różnorodność gatunkową; z gatunków inwazyjnych stwierdzono <i>Conyza canadensis</i> , <i>Solidago canadensis</i> , (<i>S. gigantea</i>), <i>Lupinus polyphyllus</i> .	Ekspansja gatunków inwazyjnych prowadzi do wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska i tym samym skutkuje zmniejszaniem różnorodności gatunkowej.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
	I02 Problematiczne gatunki rodzime / PI03 Problematiczne gatunki rodzime	Gatunki ekspansywne takie jak: <i>Aegopodium podagraria</i> , <i>Cirsium arvense</i> , <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Deschampsia caespitosa</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Anthriscus sylvestris</i> , <i>Tanacetum vulgare</i> , <i>Calamagrostis epigeios</i> , <i>Urtica dioica</i> przyczyniają się do zmniejszenia różnorodności gatunkowej.	Ekspansja problematycznych gatunków rodzimych powoduje wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska i tym samym skutkuje zmniejszaniem różnorodności gatunkowej.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Wkraczanie drzewiastych gatunków leśnych na powierzchnię z gruntów sąsiednich powoduje zmiany w zakresie fizjonomii oraz składu gatunkowego.	Niepodejmowanie działań ochronnych (koszenie, wypas) prowadzi do sukcesji, która skutkuje zmianą składu gatunkowego, a nawet zaniku siedliska. Zagrożenie ponadto prowadzi do zmniejszania powierzchni terenów otwartych, wzrostu presji pod zabudowę czy zmniejszaniem walorów turystyczno-krajobrazowych	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.

			obszaru.	
	K02.02 Nagromadzenie materii organicznej / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Gromadzenia się wołoku w wyniku zaniechania gospodarowania bądź braku lub niewłaściwego zbierania pokosu skutkuje zmianą warunków siedliskowych i powoduje ograniczenie i uniemożliwienie kiełkowania gatunków związanych z siedliskiem oraz wkraczaniem gatunków ziołoroślowych.	Pozostawianie skoszonej biomasy skutkuje zmianą warunków siedliskowych i powoduje ograniczenie i uniemożliwienie kiełkowania gatunkom charakterystycznym dla siedliska.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
Zagrożenia potencjalne				
	A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)	Zaprzestanie wypasu, przy jednoczesnym braku innych form użytkowania (koszenie) może powodować przekształcenie składu gatunkowego i struktury siedliska; z czasem stopniowo wkraczają drzewa i krzewy.	Zaniechanie wypasu może skutkować ekspansją gatunków właściwych dla innych siedlisk (leśnych, ziołoroślowych). Postępująca sukcesja z czasem doprowadzi do zaniku siedliska. Zagrożenie ponadto może prowadzić do zmniejszania powierzchni terenów otwartych, wzrostu presji pod zabudowę czy zmniejszaniem walorów turystyczno-krajobrazowych obszaru.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
	D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Przedsięwzięcie polegające na budowie ścieżki rowerowej relacji Hajnówka–Białowieża wzdłuż drogi wojewódzkiej stwarza ryzyko fizycznej likwidacji oraz dalszej degradacji siedliska przez	Utrata części areálu siedliska, zmiana warunków wilgotnościowych związana z odwodnieniem. Wzrost atrakcyjności turystycznej Puszczy Białowieskiej, większe natężenie ruchu turystycznego i związane z	Utrata określonych cech siedliska (przesuszenie na skutek odwodnienia). Utrata areálu siedliska.

			prace ziemne, odwodnienie, fragmentację i wpływ emisji;	tym wpływy. Zwiększenie presji turystycznej.	
		D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Utrzymywanie dróg leśnych wraz z dalszą rozbudową sieci drogowej jest czynnikiem pogłębiającym odwodnienie i fragmentację siedlisk przyrodniczych, wymagających przeciwdziałania.	Utrata części areálu siedliska, zmiana warunków wilgotnościowych związana z odwodnieniem. Wzrost atrakcyjności turystycznej Puszczy Białowieskiej, większe natężenie ruchu turystycznego i związane z tym wpływy. Zwiększenie presji turystycznej.	Utrata określonych cech siedliska (przesuszenie na skutek odwodnienia). Utrata areálu siedliska.
		E01.03 Zabudowa rozproszona / PF02 Budowa lub modyfikacja (np. budynków mieszkalnych i osiedli) w istniejących obszarach zabudowanych	Presja na zabudowę jednorodziną i usługową na obszarach polan białowieskich w okolicy Białowieży, na obszarze Bud, Teremisek, Masiewa.	Presja na zabudowę jednorodziną i usługową może prowadzić do zmniejszania się areálu siedliska. Zagrożenie ponadto może prowadzić do zmniejszania powierzchni terenów otwartych, czy zmniejszaniem walorów turystyczno-krajobrazowych obszaru.	Utrata areálu siedlisk.
3.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	Zagrożenia istniejące			
G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak / PH08 Pozostałe wtargnięcia człowieka i zakłócenia niewymienione powyżej		Brak działań ochrony czynnej: odkrzaczania i poprawy warunków hydrologicznych (w skali regionu) powodują niekorzystne przemiany siedliska, zwiększają tempo sukcesji.	Niewłaściwie wykonywane lub brak działań ochrony czynnej powoduje niekorzystne zmiany siedliska, które skutkują sukcesją.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.	
I02 Problematiczne gatunki rodzime / PI03 Problematiczne gatunki rodzime		Widoczny jest rozwój gatunków ekspansywnych, takich jak <i>Calamagrostis canescens</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Molinia caerulea</i> ,	Ekspansja problematycznych gatunków rodzimych powoduje wypieranie gatunków	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.	

			<p><i>Phragmites australis</i>. Przyczyniają się one do zmniejszenia różnorodności gatunkowej; obecne ubogie florystycznie agregacje <i>Eriophorum vaginatum</i>.</p>	<p>charakterystycznych dla siedliska i zmniejszanie różnorodności gatunkowej.</p>	
	J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznanne)	<p>Wielkoskalowe, w większości jednokierunkowe melioracje oraz regulacja rzek w regionie doprowadziły do przyspieszonego odpływu wody i zaburzeń jej obiegu. W efekcie zwierciadło wód gruntowych znacząco opadło, a ciekły (np. Leśna Prawa) wysychają i wody prowadzą obecnie okresowo. Brak wody w ekosystemie nie sprzyja prawidłowemu rozwojowi torfowisk przejściowych – siedlisk typowo hydrogenicznym.</p>	<p>Zasypywanie terenu, melioracje oraz regulacje rzek nie sprzyjają rozwojowi torfowisk przejściowych i prowadzą do jego wysychania.</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.</p>	
	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	<p>Widoczne jest wkraczanie i rozwój drzew oraz krzewów, które z roku na rok coraz silniej zarastają torfowiska. Proces ten jest przyspieszony systematycznym przesuszaniem ekosystemu.</p>	<p>Niepodejmowanie działań ochronnych prowadzi do sukcesji, a z upływem czasu nawet do zaniku siedliska.</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.</p>	
	M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadów spowodowane zmianami klimatu	<p>Zmiana struktury opadów (nawalne deszcze poprzedzone długimi okresami suszy, brak dostatecznej retencji zimowej) oraz wzrost temperatur nie sprzyja</p>	<p>Długookresowa susza prowadzi do niekorzystnych zmian siedliska, które może utracić typowe dla siebie właściwości, a także pociąga za sobą zmianę</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska.</p>	

			retencji wody i przyspiesza parowanie. Efektem są niedobory wody, co jest szczególnie widoczne w obrębie torfowisk – siedliskach typowo hydrogenicznym.	składu gatunkowego.	
		Zagrożenia potencjalne			
		M02.01 Przesunięcie i zmiana siedlisk / PJ10 Zmiana lokalizacji, wielkości i/lub jakości siedliska spowodowana zmianami klimatu	Na skutek sukcesji przyspieszonej spadkiem poziomu wód gruntowych siedlisko 7140 może przekształcić się w zbiorowisko leśne z dominacją brzoź lub w sytuacji znacznego wahania lustra wody może rozwinąć się tu jednogatunkowa agregacja wełnianki pochwowatej <i>Eriophorum vaginatum</i> .	Na skutek sukcesji przyspieszonej spadkiem poziomu wód gruntowych siedlisko 7140 może przekształcić się w zbiorowisko leśne z dominacją brzoź lub w sytuacji znacznego wahania lustra wody może rozwinąć się tu jednogatunkowa agregacja wełnianki pochwowatej <i>Eriophorum vaginatum</i> .	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
4.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	Zagrożenia istniejące			
		B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji. / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	Pinetyzacja – dominacja w drzewostanie sosny lub świerka na siedlisku grądu. Skutkuje istotnym zakwaszeniem gleby i zniekształceniem składu gatunkowego runa (zmniejszeniem udziału gatunków typowych dla grądu na rzecz gatunków borowych). Szczególnie destrukcyjny wpływ na siedlisko wykazują młode zwarte nasadzenia sosnowe i świerkowe (najczęściej z przeoraną wierzchnią	Dominacja w drzewostanie sosny lub świerka na siedlisku grądu prowadzi do zakwaszenia gleby i zaburzeń w składzie gatunkowym runa.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.

			warstwą gleby), gdzie udział grabu i innych drzew liściastych jest niewielki.		
	I01 Obce gatunki inwazyjne / PI01 Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla UE	Neofityzacja – gatunki o charakterze inwazyjnym: (dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> , niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> , czeremcha amerykańska <i>Padus serotina</i> , rdestowca ostrokończystego <i>Reynoutria japonica</i>) prowadzą do zubożenia składu gatunkowego i wypierania gatunków rodzimych.	Ekspansja inwazyjnych gatunków prowadzi do wypierania gatunków charakterystycznych dla siedliska i zmniejszania różnorodności gatunkowej.		Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
	I02 Problematiczne gatunki rodzime / PI03 Problematiczne gatunki rodzime	Gatunki ekspansywne takie jak <i>Rubus idaeus</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Carex brizoides</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Deschampsia caespitosa</i> , <i>Calamagrostis arundinacea</i> mogą zmniejszać różnorodność gatunkową runa.	Ekspansja problematycznych gatunków rodzimych powoduje wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska i zmniejszanie różnorodności gatunkowej.		Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
	K02.04 Zakwaszenie (naturalne) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Opad igieł, szyszek, gałązek z obecnych drzew iglastych powoduje zakwaszenie podłoża; zmiana warunków siedliskowych wpływa na zmianę składu gatunkowego runa, ustępują gatunki grądowe.	Zakwaszenie siedliska przez opad igieł, szyszek, gałązek z drzew iglastych wpływa na zmianę warunków siedliskowych, co z kolei rzutuje na zmianę składu gatunkowego runa.		Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
	M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami	Zmiana struktury opadów (przedłużający się okres bez opadów) nasila skutki niedoboru wody w siedlisku;	Długookresowa susza prowadzi do niekorzystnych zmian siedliska, które może utracić typowe dla siebie		Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub

		<p>klimatu</p>	<p>długookresowa susza prowadzi do niekorzystnych zmian siedliska, które może utracić typowe dla siebie właściwości; pociąga to m.in. zmianę składu gatunkowego.</p>	<p>właściwości; pociąga to m.in. zmianę składu gatunkowego.</p>	<p>polepszenie stanu ochrony.</p>
		<p>Zagrożenia potencjalne</p>			
		<p>B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)</p>	<p>Możliwe prowadzenie gospodarki leśnej w przyszłości, która może znacząco zaburzyć strukturę roślinności i pogorszyć stan siedliska.</p>	<p>Gospodarka leśna może w przyszłości znacząco zaburzyć strukturę roślinności i pogorszyć stan siedliska.</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.</p>
		<p>B02.02 Wycinka lasu / PB09 Cięcia zupełne, usuwanie wszystkich drzew</p>	<p>Powrót do użytkowania, zwłaszcza rębne może radykalnie pogorszyć stan siedliska.</p>	<p>Gospodarka leśna może w przyszłości znacząco zaburzyć strukturę roślinności i pogorszyć stan siedliska.</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.</p>
		<p>B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)</p>	<p>Próby usuwania martwego drewna z wiatrołomu wiążą się z niszczeniem powierzchni dna lasu (liczne koleiny w płacie sąsiadującym z wiatrołomem). Martwe drewno może utrudniać potencjalne próby użytkowania powierzchni, stąd ryzyko, że będzie ono usuwane z płatu; brak lub deficyt drewna wielk wymiarowego wpływa negatywnie na różnorodność biologiczną gatunków lokalnie typowych dla siedliska.</p>	<p>Usuwanie martwego drewna z wiatrołomu może prowadzić do niszczenia powierzchni dna lasu.</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.</p>
		<p>B07 Inne rodzaje praktyk</p>	<p>Prowadzenie działań z</p>	<p>Prowadzenie działań z</p>	<p>Utrata określonych cech siedliska. Przy braku</p>

		leśnych, nie wymienione powyżej / PB26 Inne działania w leśnictwie, z wyłączeniem działań rolno-leśnych	zakresu hodowli lasu (np. nasadzenia, grodzenia, melioracje, cięcia pielęgnacyjne, cięcia przygodne), które negatywnie wpływają na stan zachowania siedliska.	zakresu hodowli lasu (np. nasadzenia, grodzenia, melioracje, cięcia pielęgnacyjne, cięcia przygodne), może być niebezpieczne dla stanu zachowania siedliska, którego stan może ulec pogorszeniu.	wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Przedsięwzięcie polegające na budowie ścieżki rowerowej relacji Hajnówka–Białowieża wzdłuż drogi wojewódzkiej, stwarza ryzyko fizycznej likwidacji oraz dalszej degradacji siedliska przez prace ziemne, odwodnienie, fragmentację i wpływ emisji;	Utrata części areálu siedliska, zmiana warunków wilgotnościowych związana z odwodnieniem. Wzrost atrakcyjności turystycznej Puszczy Białowieskiej, większe natężenie ruchu turystycznego i związane z tym wpływy. Zwiększenie presji turystycznej.	Utrata określonych cech siedliska (przesuszenie na skutek odwodnienia). Utrata areálu siedliska.
		G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka / PH08 Pozostałe wtargnięcia człowieka i zakłócenia niewymienione powyżej	Stosowanie soli w sezonie jesienno-zimowym powoduje osłabienie i/lub zamieranie drzew poprzez osłabienie ich systemów korzeniowych.	Dalsze stosowanie zbyt dużej ilości soli może być niebezpieczne dla stanu zachowania siedliska, którego stan może ulec pogorszeniu.	Utrata określonych cech siedliska. Utrata areálu siedliska.
5.		Zagrożenia istniejące			
	*91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne	I02 Problematiczne gatunki rodzime / PI03 Problematiczne gatunki rodzime	Z gatunków ekspansywnych występuje m.in.: <i>Rubus idaeus</i> , <i>Phragmites australis</i> . Nadmierny rozwój gatunków ekspansywnych może przyczynić się do ograniczania kiełkowania i wzrostu gatunków typowych dla danego zbiorowiska oraz ubożenia różnorodności florystycznej.	Ekspansja problematycznych gatunków rodzimych powoduje wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska i zmniejszanie różnorodności gatunkowej.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.

		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznanne)	Wielkoskalowe, w większości jednokierunkowe melioracje oraz regulacja rzek w regionie doprowadziły do przyspieszonego odpływu wody i zaburzeń jej obiegu. W efekcie zwierciadło wód gruntowych znacząco opadło, a ciekły (np. Chwiszczęj, Leśna Prawa) wysychają i wody prowadzą obecnie okresowo. Zaburzenie stosunków wodnych wpływa negatywnie na strukturę i funkcje siedlisk hydrogeniczných. Brak wody jest czynnikiem limitującym występowanie siedlisk zależnych od wody.	Zaburzenie stosunków wodnych wpływa negatywnie na strukturę i funkcje siedlisk hydrogeniczných.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Susze związane ze zmianami klimatycznymi; długookresowa susza prowadzi do niekorzystnych zmian siedliska, które może utracić typowe dla siebie właściwości; pociąga to m.in. zmianę składu gatunkowego.	Długookresowa susza prowadzi do niekorzystnych zmian siedliska, które może utracić typowe dla siebie właściwości; pociąga to m.in. zmianę składu gatunkowego.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
Zagrożenia potencjalne					
		D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Przedsięwzięcie polegające na budowie ścieżki rowerowej relacji Hajnówka–Białowieża wzdłuż drogi wojewódzkiej, stwarza ryzyko fizycznej likwidacji oraz dalszej degradacji siedliska przez prace ziemne, odwodnienie,	Utrata części areálu siedliska, zmiana warunków wilgotnościowych związana z odwodnieniem. Wzrost atrakcyjności turystycznej Puszczy Białowieskiej, większe natężenie ruchu turystycznego i związane z tym wpływy. Zwiększenie	Utrata określonych cech siedliska (przesuszenie na skutek odwodnienia). Utrata areálu siedliska.

			fragmentację i wpływ emisji;	presji turystycznej.	
		D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Utrzymywanie dróg leśnych wraz z dalszą rozbudową sieci drogowej jest czynnikiem pogłębiającym odwodnienie i fragmentację siedlisk przyrodniczych, wymagających przeciwdziałania.	Utrata części areálu siedliska, zmiana warunków wilgotnościowych związana z odwodnieniem. Wzrost atrakcyjności turystycznej Puszczy Białowieskiej, większe natężenie ruchu turystycznego i związane z tym wpływy. Zwiększenie presji turystycznej.	Utrata określonych cech siedliska (przesuszenie na skutek odwodnienia). Utrata areálu siedliska.
6.		Zagrożenia istniejące			
		I01 Obce gatunki inwazyjne / PI01 Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla UE	Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> prowadzi do zubożenia składu gatunkowego i wypierania gatunków rodzimych.	Ekspansja gatunków inwazyjnych prowadzi do wypierania gatunków charakterystycznych dla siedliska i tym samym skutkuje zmniejszaniem różnorodności gatunkowej.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
	*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	I02 Problematyczne gatunki rodzime / PI03 Problematyczne gatunki rodzime	Z gatunków ekspansywnych występuje <i>Rubus idaeus</i> ; nadmierny rozwój gatunków ekspansywnych przyczynia się do ograniczania kiełkowania i wzrostu gatunków typowych dla danego zbiorowiska oraz ubożenia różnorodności florystycznej.	Ekspansja problematycznych gatunków rodzimych powoduje wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska i tym samym skutkuje zmniejszaniem różnorodności gatunkowej.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznanne)	Wielkoskalowe, w większości jednokierunkowe melioracje oraz regulacja rzek w regionie doprowadziły do przyspieszonego odpływu wody i zaburzeń jej obiegu. W efekcie zwierciadło wód	Zasypywanie terenu, melioracje oraz regulacje rzek nie sprzyjają prawidłowemu rozwojowi siedlisk hydrogenicnych.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.

			<p>gruntowych znacząco opadło, a ciekły (np. Chwiszczej, Leśna Prawa) wysychają i wody prowadzą obecnie okresowo. Brak wody w ekosystemie nie sprzyja prawidłowemu rozwojowi łągów – siedlisk typowo hydrogenicznym.</p>		
		J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zaburzenie struktury drzewostanu na skutek wypadnięcia drzew powoduje zmianę warunków siedliskowych w zakresie wilgotności oraz dostępności światła, przez co zachodzą przemiany w składzie gatunkowym runa.	Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska przez wypadnięcie drzew skutkuje zmianą warunków siedliskowych w zakresie wilgotności oraz dostępności światła. Powyższe zmiany prowadzą do przemian w składzie gatunkowym runa.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Wypieranie gatunków typowych dla siedliska na skutek ekspansji gatunków grądowych, skutkuje zmianą charakteru runa.	Wypieranie gatunków typowych dla siedliska na skutek ekspansji gatunków grądowych, skutkuje zmianą charakteru runa.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		K02.04 Zakwaszenie (naturalne) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zdecydowana obecność <i>Picea abies</i> w drzewostanie wpływająca na zakwaszenie podłoża na skutek opadu igieł.	Zakwaszenie siedliska przez opad igieł, szyszek, gałązek z drzew iglastych wpływa na zmianę warunków siedliskowych, co z kolei rzutuje na zmianę składu gatunkowego runa.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Zmiany w siedlisku (przesuszenie) spowodowane zmianami klimatycznymi; długookresowa susza prowadzi do niekorzystnych	Długookresowa susza prowadzi do niekorzystnych zmian siedliska, które może utracić typowe dla siebie właściwości; pociąga to	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.

			zmian siedliska, które może utracić typowe dla siebie właściwości; pociąga to m.in. zmianę składu gatunkowego.	m.in. zmianę składu gatunkowego.	
		M02.03 Zmniejszenie populacji lub wyginiecie gatunku / PJ12 Spadek ilości lub wyginiecie powiązanych gatunków (np. źródło pożywienia / ofiara, drapieżnik / pasożyt, symbiont itp.) z powodu zmian klimatu	Wymieranie jesionu wyniosłego na skutek zawleczenia grzyba <i>Hymenoscyphus fraxineus</i> .	Zmniejszenie populacji jesionu wyniosłego na skutek zawleczenia grzyba <i>Hymenoscyphus fraxineus</i> powoduje zubożenie składu gatunkowego siedliska.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
Zagrożenia potencjalne					
		D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Przedsięwzięcie polegające na budowie ścieżki rowerowej relacji Hajnówka–Białowieża wzdłuż drogi wojewódzkiej, stwarza ryzyko fizycznej likwidacji oraz dalszej degradacji siedliska przez prace ziemne, odwodnienie, fragmentację i wpływ emisji;	Utrata części areálu siedliska, zmiana warunków wilgotnościowych związana z odwodnieniem. Wzrost atrakcyjności turystycznej Puszczy Białowieskiej, większe natężenie ruchu turystycznego i związane z tym wpływy. Zwiększenie presji turystycznej.	Utrata określonych cech siedliska (przesuszenie na skutek odwodnienia). Utrata areálu siedliska.
		D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Utrzymywanie dróg leśnych wraz z dalszą rozbudową sieci drogowej jest czynnikiem pogłębiającym odwodnienie i fragmentację siedlisk przyrodniczych, wymagających przeciwdziałania.	Utrata części areálu siedliska, zmiana warunków wilgotnościowych związana z odwodnieniem. Wzrost atrakcyjności turystycznej Puszczy Białowieskiej, większe natężenie ruchu turystycznego i związane z tym wpływy. Zwiększenie presji turystycznej.	Utrata określonych cech siedliska (przesuszenie na skutek odwodnienia). Utrata areálu siedliska.
Zagrożenia istniejące					
7.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-</i>	J02 Spowodowane przez	Proces grądowienia (zmiana	Zасыpywanie terenu,	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku

	<i>Ulmelum)</i>	człowieka zmiany stosunków wodnych / PL05 Modyfikacja przepływu hydrologicznego (czynniki mieszane lub nieznane)	składu gatunkowego runa, w dalszej kolejności drzewostanu) hydrogenicznego zbiorowiska leśnego, na skutek regionalnych zmian stosunków wodnych w rejonie Puszczy Białowieskiej.	melioracje oraz regulacje rzek nie sprzyjają prawidłowemu rozwojowi siedlisk hydrogenicznych.	wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Grądowienie siedliska – obecność gatunków typowych dla grądu oraz prześwietlenie drzewostanu; siedlisko wykazuje duże podobieństwo do grądu. Wskazuje na to obecność graba w drzewostanie oraz jego liczne odnowienie.	Grądowienie siedliska skutkuje zmniejszeniem lub utratą określonych cech siedliska.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Zmiany w siedlisku (przesuszenie) spowodowane zmianami klimatycznymi; długookresowa susza prowadzi do niekorzystnych zmian siedliska, które może utracić typowe dla siebie właściwości; pociąga to m.in. zmianę składu gatunkowego.	Długookresowa susza prowadzi do niekorzystnych zmian siedliska, które może utracić typowe dla siebie właściwości; pociąga to m.in. zmianę składu gatunkowego.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		M02.03 Zmniejszenie populacji lub wyginięcie gatunku / PJ12 Spadek ilości lub wyginięcie powiązanych gatunków (np. źródło pożywienia / ofiara, drapieżnik / pasożyt, symbiont itp.) z powodu zmian klimatu	Wymieranie jesionu wyniosłego na skutek zawleczenia grzyba <i>Hymenoscyphus fraxineus</i> .	Zmniejszenie populacji jesionu wyniosłego na skutek zawleczenia grzyba <i>Hymenoscyphus fraxineus</i> powoduje zubożenie składu gatunkowego siedliska.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		Zagrożenia potencjalne			

		B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Próby usuwania martwego drewna z wiatrołomu wiążą się z niszczeniem powierzchni dna lasu (liczne koleiny w płacie sąsiadującym z wiatrołomem). Martwe drewno może utrudniać potencjalne próby użytkowania powierzchni, stąd ryzyko, że będzie ono usuwane z płatu; brak lub deficyt drewna wielkowymiarowego wpływa negatywnie na różnorodność biologiczną gatunków lokalnie typowych dla siedliska.	Usuwanie martwego drewna z wiatrołomu może prowadzić do niszczenia powierzchni dna lasu.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
8.	9110 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti petraeae</i>)	Zagrożenia istniejące			
A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)		Odstąpienie od pasterskiego użytkowania lasu sprzyja ekspansji gatunków typowych dla siedlisk cienistych, żyźniejszych (w pierwszej kolejności graba) i ustępowanie roślin termo- i heliofilnych.	Odstąpienie od pasterskiego użytkowania lasu powoduje ekspansję gatunków typowych dla siedlisk cienistych, żyźniejszych i ustępowanie roślin termo- i heliofilnych.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.	
J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu		Na skutek ekspansji roślin siedlisk cienistych i żyźniejszych zachodzą zmiany warunków siedliskowych, w tym mikroklimatycznych; ograniczona zostaje ilość docierającego światła, zmieniają się warunki świetlne i termiczne	Ekspansja roślin cienistych i żyźniejszych siedlisk prowadzi do zmiany warunków siedliskowych – zmiany warunków świetlnych i termicznych siedliska.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.	

			siedliska.		
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Ekspansja gatunków siedlisk żyźniejszych, ustępowanie gatunków termofilnych.	Ekspansja gatunków siedlisk żyźniejszych powoduje wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska i tym samym skutkuje zmniejszaniem różnorodności gatunkowej.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		I01 Obce gatunki inwazyjne / PI01 Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla UE	Inwazja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> prowadzi do zubożenia składu gatunkowego i wypierania gatunków rodzimych.	Ekspansja gatunków inwazyjnych prowadzi do wypierania gatunków charakterystycznych dla siedliska i tym samym skutkuje zmniejszaniem różnorodności gatunkowej.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
Zagrożenia potencjalne					
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Dalsze grądowienie siedliska przyrodniczego.	Postępująca zmiana składu gatunkowego siedliska może powodować grądowienia siedliska przyrodniczego.	Utrata określonych cech siedliska. Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata płatów siedliska; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
<u>Gatunki roślin</u>					
9.	1381 Widłoząb zielony <i>Dicranum viride</i>	Zagrożenia istniejące			

		K04.01 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin, konkurencja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Wypieranie <i>Dicranum viride</i> przez ekspansywne mszaki, np. <i>Hypnum cupressiforme</i> .	Ekspansja innych gatunków mszaków powoduje wypieranie gatunku, uszczuplanie jego stanowisk.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		Zagrożenia potencjalne			
		B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	Intensyfikacja gospodarki leśnej – ścinka, wprowadzanie nasadzeń.	Intensyfikacja gospodarki leśnej – ścinka, wprowadzanie nasadzeń może niekorzystnie wpłynąć w przyszłości na stanowiska gatunku.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Obumarcie forofita, zanik podłoża i w konsekwencji zniszczenie stanowiska.	Wypieranie gatunku przez inne gatunki silnie konkurencyjne prowadzi do uszczuplenia populacji gatunku, utraty stanowisk gatunku.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
10		Zagrożenia istniejące			
	1386 Bezlist okrywowy <i>Buxbaumia viridis</i>	K04.01 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin, konkurencja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Wypieranie niewielkich gatunków mszaków (w tym <i>Buxbaumia viridis</i>) przez gatunki silnie konkurencyjne, m.in. <i>Hypnum cupressiforme</i> .	Wypieranie gatunku przez inne gatunki silnie konkurencyjne prowadzi do uszczuplenia populacji gatunku, utraty stanowisk gatunku.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.

		M01 Zmiana czynników abiotycznych / PJ01 Zmiany temperatury (np. wzrost temperatury i ekstrema) w związku ze zmianą klimatu	Na skutek wzrostu nasłonecznienia w sąsiedztwie stanowiska (wynikającego z zamarcia części drzew w drzewostanie) dochodzi do intensywnego przesuszenia zajętego przez gatunek martwego drewna. Równocześnie zajęta kłoda dębowa znajduje się w bardzo zaawansowanym stanie rozpadu.	Wzrost nasłonecznienia stanowisk gatunku prowadzi przesuszenia zajętego przez gatunek martwego drewna, przez co uszczupla areal jego stanowisk.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
Zagrożenia potencjalne					
		B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Istnieje potencjalne ryzyko usuwania martwych drzew – teren położony jest na terenie lasów gospodarczych i nie jest objęty ochroną powierzchniową w ramach rezerwatu przyrody lub parku narodowego.	Usuwanie martwych drzew może powodować uszczuplanie populacji gatunku, utraty stanowisk gatunku.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		B02.05 Nieintensywna produkcja drewna (pozostawianie martwych / starych drzew) / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	Istnieje potencjalne ryzyko prowadzenia ograniczonej gospodarki leśnej – teren położony jest na terenie lasów gospodarczych i nie jest objęty ochroną powierzchniową w ramach rezerwatu przyrody lub parku narodowego.	Istnieje potencjalne ryzyko prowadzenia ograniczonej gospodarki leśnej – teren położony jest na terenie lasów gospodarczych i nie jest objęty ochroną powierzchniową w ramach rezerwatu przyrody lub parku narodowego.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
11	1437 Leniec bezpodkwiatkowy <i>Thesium ebracteatum</i>	Zagrożenia istniejące			
		I01 Obecne gatunki inwazyjne / PI01 Inwazyjne gatunki	W obrębie stanowisk gatunku obecne gatunki	Ekspansja gatunków inwazyjnych może	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie

		obce stwarzające zagrożenie dla UE	inwazyjne np. <i>Conyza canadensis</i> .	prowadzić do wypierania gatunku, uszczuplenia jego stanowisk.	populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		I02 Problematiczne gatunki rodzime / PI03 Problematiczne gatunki rodzime	Wkraczanie gatunków ekspansywnych np. <i>Calamagrostis epigeios</i> powoduje zmianę składu gatunkowego, ustępowanie gatunków typowych dla siedliska.	Ekspansja problematycznych gatunków rodzimych może powodować wypieranie gatunku, uszczuplenie jego stanowisk.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplenie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Wkraczanie drzew i krzewów i zacinienie.	Wkraczanie drzew i krzewów prowadzi do nadmiernego zacinienia stanowisk gatunku, pogorszenie warunków siedliskowych.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplenie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		K02.02 Nagromadzenie materii organicznej / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Na stanowisku zalega warstwa nierozłożonej materii organicznej, która ogranicza rekrutację siewek leńca bezpodkwiatkowego.	Nagromadzenie materii organicznej na stanowisku gatunku ogranicza rekrutację siewek leńca bezpodkwiatkowego.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplenie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		K04.01 Konkurencja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Rozwój krzewów i nalotu drzew oraz ekspansywnych bylin powoduje pogorszenie warunków siedliskowych dla słabo konkurencyjnego leńca bezpodkwiatkowego.	Wypieranie gatunku przez inne gatunki silnie konkurencyjne prowadzi do uszczuplenia populacji gatunku, utraty stanowisk gatunku.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplenie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		Zagrożenia potencjalne			

		I01 Obce gatunki inwazyjne / PI01 Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla UE	Istnieje ryzyko wkroczenia w płaty siedliska gatunków inwazyjnych, np. <i>Conyza canadensis</i> , które będą ograniczały rozwój leńca bezpodkwiatkowego.	Ekspansja gatunków inwazyjnych może prowadzić do wypierania gatunku, uszczuplania jego stanowisk.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	W przypadku zaniechania koszenia mogą wkraczać drzewa i krzewy.	Wkraczanie drzew i krzewów prowadzi do nadmiernego zacinienia stanowisk gatunku, pogorszenie warunków siedliskowych.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
12		Zagrożenia istniejące			
	1477 Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i>	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Rozwijająca się warstwa krzewów i nalotu drzew powoli ogranicza dostęp światła dla <i>Pulsatilla patens</i> .	Rozwijająca się warstwa krzewów i nalotu drzew ogranicza dostęp światła dla gatunku, co prowadzi do uszczuplania populacji gatunku i areалу miejsc dogodnych dla rozwoju gatunku.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
		K04.01 Konkurencja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Silniejsze konkurencyjnie gatunki (młode krzewy i drzewa oraz ekspansywne byliny) ograniczają możliwość wzrostu <i>Pulsatilla patens</i> .	Wypieranie gatunku przez inne gatunki silnie konkurencyjne prowadzi do uszczuplania populacji gatunku, utraty stanowisk gatunku.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.

		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Na skutek coraz częściej występujących długotrwałych susz (w tym zmniejszonych opadów śniegu zimą) dochodzi do powolnej, niekorzystnej dla gatunku zmiany warunków siedliskowych.	Długookresowa susza prowadzi do niekorzystnych zmian warunków siedliskowych na stanowiskach gatunku.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
Zagrożenia potencjalne					
		I01 Obce gatunki inwazyjne / PI01 Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla UE	Istnieje ryzyko wkroczenia w płaty siedliska gatunków inwazyjnych, np. <i>Solidago canadensis</i> które mogą ograniczać rozwój sasanki otwartej.	Ekspansja gatunków inwazyjnych może prowadzić do wypierania gatunku, uszczuplania jego stanowisk.	Przy braku wdrożenia zaleceń planu ochrony dalsza utrata stanowisk gatunku/uszczuplanie populacji gatunku; dzięki konsekwentnemu wdrożeniu zaleceń – utrzymanie lub polepszenie stanu ochrony.
13	1939 Rzepik szczeciniasty <i>Agrimonia pilosa</i>	Nie określa się – nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących i potencjalnych ze względu na niepotwierdzenie występowania gatunku poza granicami Białowieskiego Parku Narodowego.			
<u>Gatunki zwierząt</u>					
BEZKRĘGOWCE					
14	1014 Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Zagrożenia istniejące			
		A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja / PA06 Koszenie lub ścinanie biomasy na użytkach zielonych	Użytkowanie jednokośne pozwala na utrzymywanie się siedliska gatunku we właściwym stanie. Należy jednak rozważyć zmniejszenie intensywności koszenia, np. przez pozostawianie fragmentów niekoszonych (co roku w innych miejscach), co	Dalsze intensywne wykaszanie.	Zmniejszenie liczebności gatunku.

			<p>mogłyby przyczynić się do zwiększenia miąższości zasiedlanej przez gatunek ściółki, stabilizacji warunków wilgotnościowych i w efekcie zwiększenia zagęszczenia populacji.</p>		
		<p>K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu</p>	<p>Zarastanie siedliska przez drzewa i krzewy prowadzi do zmniejszenia powierzchni siedliska, jego fragmentacji, a w dalszej perspektywie – do jego zaniku i wycofywania się gatunku.</p>	<p>Sukcesja drzew i krzewów.</p>	<p>Szybkie zanikanie siedliska gatunku.</p>
<p>Zagrożenia potencjalne</p>					
		<p>A03.03 Zaniechanie / brak koszenia / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolnoleśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)</p>	<p>W przypadku zaprzestania koszenia nastąpi zarastanie siedliska przez drzewa i krzewy lub ekspansję trzciny pospolitej, co może doprowadzić do zmniejszenia powierzchni siedliska, jego fragmentacji, a w dalszej perspektywie – do jego zaniku i wycofywania się gatunku.</p>	<p>Dalsza ekspansja drzew i krzewów na tereny łąkowe.</p>	<p>Zanikanie siedliska gatunku.</p>
		<p>J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznane)</p>	<p>Zmiany stosunków wodnych, w szczególności osuszanie terenu, mogą prowadzić do niekorzystnych zmian w siedlisku i wycofywania się gatunku.</p>	<p>Postępujące wysychanie terenów wilgotnych.</p>	<p>Zanikanie siedliska gatunku.</p>
15	<p>1016 Poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i></p>	<p>Zagrożenia istniejące</p>			
		<p>A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja / PA06 Koszenie lub ścinanie</p>	<p>Fragmety siedliska gatunku są wykaszane (1 lub 2 pokosy), co niekorzystnie</p>	<p>Dalsze intensywne wykaszanie.</p>	<p>Zmniejszanie się liczebności gatunku.</p>

		biomasy na użytkach zielonych	wpływa na strukturę siedliska i powoduje wycofywanie się gatunku. Dla zachowania zbiorowisk wysokich szuwarów należałoby wyłączyć z koszenia fragmenty o najwyższym poziomie wód gruntowych.		
		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznane)	Gatunek występuje w zbiorowiskach szuwarowych, zależnych od wysokiego poziomu wód gruntowych. W 2023 r. nie odnotowano śladów ingerencji w poziom wód, jest on jednak obniżony (z przyczyn naturalnych lub antropogenicznych), co może przyczynić się do zaniku gatunku.	Dalsze wysychanie siedliska gatunku.	Zanikanie siedliska i populacji.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Brak opadów oraz występujące w ostatnich latach susze wpływają negatywnie na stan siedliska, które ulega przesuszeniu.	Dalsze wysychanie siedliska gatunku.	Zanikanie siedliska i populacji.
Zagrożenia potencjalne					
		A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja / PA06 Koszenie lub ścinanie biomasy na użytkach zielonych	Zagrożeniem dla zachowania zbiorowisk wysokich szuwarów może być zbyt intensywne, np. coroczne koszenie.	Zwiększenie intensywności koszenia.	Zmniejszenie liczebności gatunku.
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	W warunkach wysokiego poziomu wód, bez ingerencji w warunki wodne, stanowisko jest stabilne i odporne na sukcesję drzew i krzewów. W przypadku obniżenia poziomu wód (na	Sukcesja drzew i krzewów.	Zanikanie siedliska gatunku.

			skutek ingerencji człowieka lub postępujących zmian klimatycznych), zarastanie może być istotnym problemem dla zachowania siedliska.		
16	1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Nie określa się – nie potwierdzono występowania gatunku w Obszarze Natura 2000 objętym planem ochrony			
17	1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zagrożenia istniejące			
		A02.01 Intensyfikacja rolnictwa / PA07 Intensywny wypas lub nadmierny wypas zwierząt gospodarskich	Intensywna gospodarka łąkarska i rolna na zachód od stanowiska prowadzi do zaniku zbiornika (eutrofizacja i zarastanie).	Zbyt intensywne praktyki rolnicze prowadzące do przesuszenia i eutrofizacji oraz do zarastania siedliska gatunku.	Zarastanie i zanikanie zbiorników zasiedlonych przez zalotkę.
		A03.02 Nieintensywne koszenie / PA06 Koszenie lub ścinanie biomasy na użytkach zielonych	Użytkowanie sąsiednich łąk prowadzi do eutrofizacji zbiornika.	Zwiększająca się eutrofizacja i szybsze zarastanie zbiorników.	Zarastanie i zanikanie zbiorników zasiedlonych przez zalotkę.
		D01.02 Drogi, autostrady / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Mało uczęszczana droga asfaltowa (giną na niej nieliczne imagines).	Zwiększający się ruch samochodowy.	Zabijanie nielicznych imagines na drodze.
		K02.03 Eutrofizacja (naturalna), zarastanie / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Nadmierny rozwój roślinności, pogorszenie warunków, wypływanie oraz zanik zbiornika.	Szybsza sukcesja roślinności szuwarowej.	Zarastanie i zanikanie zbiorników będących siedliskiem gatunku.
		Zagrożenia potencjalne			
J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia	Przekształcanie siedliska gatunku, w szczególności osuszanie i zasypywanie	Postępujące zanikanie małych zbiorników.	Zanik siedliska skutkujący wyginieciem populacji.		

		(czynniki mieszane lub nieznane)	zbiornika w celu np. łatwiejszego gospodarowania na gruntach, może prowadzić do zaniku miejsc rozrodu.		
		F02.03 Wędkarstwo / PG07 Pozyskiwanie ryb słodkowodnych i skorupiaków (rekreacyjnie)	Sporadyczne wędkowanie może prowadzić do prób zarybiania (ryby polują na larwy zalotki).	Zwiększająca się aktywność wędkarzy.	Zarybianie zbiorników, skutkujące zwiększeniem się drapieżnictwa.
		J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Obniżanie poziomu wód gruntowych, sukcesja roślinności wodnej (głównie pałki wąskolistnej) i drzew w otoczeniu zbiornika.	Postępująca sukcesja szuwaru oraz drzew i krzewów.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska.
18	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Zagrożenia istniejące			
X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń		Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–	
Zagrożenia potencjalne					
A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja / PA06 Koszenie lub ścinanie biomasy na użytkach zielonych		W przyszłości możliwe intensywne wykaszanie, które może spowodować zanikanie szczawiu (roślina żywicielska gąsienic), co spowoduje likwidację stanowisk.	Ograniczenie bazy pokarmowej imagines oraz gąsienic.	Zmniejszanie liczebności lub zanik populacji.	
A03.03 Zaniechanie / brak koszenia / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie		Możliwe zaniechanie wykaszania łąki może spowodować jej zanikanie, poprzedzone sukcesją krzewów i podrostu drzew lekkonasiennych.	Zanikanie łąk w wyniku sukcesji zbiorowisk zaroślowych i leśnych.	Zanik siedliska gatunku.	

		wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)			
19	1065 Przeplatka aurinia <i>Euphydras aurinia</i>	Zagrożenia istniejące			
		A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja / PA06 Koszenie lub ścinanie biomasy na użytkach zielonych	Niewłaściwe (zbyt intensywne) koszenie na stanowiskach występowania gatunku.	Ograniczenie bazy pokarmowej imagines oraz gąsienic.	Zmniejszanie liczebności lub zanik populacji.
		J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zalegający wojłok uniemożliwia lub utrudnia wzrost roślin, w tym czarcikęsu (gatunek żywicielski gąsienic).	Utrata bazy pokarmowej gąsienic i imagines.	Zmniejszanie liczebności lub zanik populacji.
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego, sukcesja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Sukcesja krzewów i podrost drzew na obrzeżach łąki prowadzi do zmniejszenia powierzchni siedliska, a z czasem może doprowadzić do jego zaniku.	Utrata bazy pokarmowej imagines i gąsienic.	Zmniejszanie liczebności lub zanik populacji.
		Zagrożenia potencjalne			
		J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zmiany sposobu użytkowania (np. intensyfikacja koszenia), a także nadmierne przesuszenie mogą spowodować zanik stanowiska.	Ograniczenie bazy pokarmowej imagines oraz gąsienic.	Zmniejszanie liczebności lub zanik populacji.
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego, sukcesja / PM07 Procesy naturalne z	Potencjalne zarastanie drzewami i krzewami spowodować może zanik	Zanikanie łąk w wyniku sukcesji zbiorowisk	Zanik siedliska gatunku.

		wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	siedliska łąkowego.	zaroślowych i leśnych.	
20	1085 Bogatek wspaniały <i>Buprestis splendens</i>	Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
		Zagrożenia potencjalne			
		U Nieznane presje lub zagrożenia / PX03 Nieznane presje i zagrożenia	Brak możliwości przewidzenia zmian zachodzących w siedlisku <i>B. splendens</i> w najbliższym okresie	–	–
21	1086 Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>	Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
		Zagrożenia potencjalne			
		B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Usuwanie martwych i zamierających drzew, a także eliminacja zalegającego martwego drewna może prowadzić do zwiększonej śmiertelności chrząszczy i zmniejszenia liczby dogodnych siedlisk, w których przechodzą rozwój.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby martwych i zamierających drzew.	Zmniejszenie powierzchni dogodnych siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.
		J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem	Zmniejszenie powierzchni siedliska może prowadzić do zmniejszenia arealu występowania gatunku,	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby martwych i zamierających	Zmniejszenie powierzchni dogodnych siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.

		katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	natomiast zmiany prowadzące do odmłodzenia drzewostanu mogą powodować zmniejszenie liczby potencjalnych, odpowiednich drzew do zasiedlenia przez gatunek.	drzew.	
22	1920 Ponurek Schneidera <i>Boros schneideri</i>	Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
		Zagrożenia potencjalne			
		B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Usuwanie martwych i zamierających drzew, a także eliminacja zalegającego martwego drewna może prowadzić do zwiększonej śmiertelności chrząszczy i zmniejszenia liczby dogodnych siedlisk, w których przechodzą rozwój.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby martwych i zamierających drzew.	Zmniejszenie powierzchni dogodnych siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.
		J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zmniejszenie powierzchni siedliska może prowadzić do zmniejszenia arealu występowania gatunku, natomiast zmiany prowadzące do odmłodzenia drzewostanu mogą powodować zmniejszenie liczby potencjalnych, odpowiednich drzew do zasiedlenia przez gatunek.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby martwych i zamierających drzew.	Zmniejszenie powierzchni dogodnych siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.
23	1924 Pogrzybica <i>Oxyporus mannerheimii</i>	Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub	Nie zidentyfikowano	–	–

		zagrożeń	zagrożeń istniejących.		
		Zagrożenia potencjalne			
		B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Usuwanie martwych i zamierających drzew i wszelkie prace związane z pozyskaniem drewna mogą niszczyć grzybnie zubożając siedlisko gatunku.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby martwych i zamierających drzew, zasiedlonych przez grzyby wielkoowocnikowe.	Zmniejszenie liczby dogodnych siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.
24	1925 Rozmiar kolweński <i>Pytho kolwensis</i>	Nie określa się – nie potwierdzono występowania gatunku w Obszarze Natura 2000 objętym planem ochrony			
25		Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
		Zagrożenia potencjalne			
	4021 Konarek tajgowy <i>Phryganophilus ruficollis</i>	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Usuwanie martwych i zamierających drzew, a także eliminacja zalegającego martwego drewna może prowadzić do zwiększonej śmiertelności chrząszczy i zmniejszenia liczby dogodnych siedlisk, w których przechodzą rozwój.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby martwych i zamierających drzew.	Zmniejszenie powierzchni dogodnych siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.
		J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą	Zmniejszenie powierzchni siedliska może prowadzić do zmniejszenia arealu występowania gatunku, natomiast zmiany prowadzące do odmłodzenia drzewostanu powodują zmniejszenie liczby	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby martwych i zamierających drzew.	Zmniejszenie powierzchni dogodnych siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.

		klimatu	potencjalnych, odpowiednich drzew do zasiedlenia przez gatunek.		
		K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zamieranie starych drzew i zastępowanie ich przez młodszy drzewostan może powodować zanikanie siedlisk gatunku.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby martwych i zamierających drzew.	Zmniejszenie powierzchni dogodnych siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.
26	4026 Zagłębek bruzdkowany <i>Rhysodes sulcatus</i>	Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
		Zagrożenia potencjalne			
		J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zmniejszenie powierzchni siedliska może prowadzić do zmniejszenia arealu występowania gatunku, natomiast zmiany prowadzące do odmłodzenia drzewostanu mogą powodować zmniejszenie liczby potencjalnych, odpowiednich drzew do zasiedlenia przez gatunek.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby martwych i zamierających drzew.	Zmniejszenie powierzchni dogodnych siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.
		B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna).	Usuwanie posuszu (np. w trakcie prac leśnych) może być poważnym zagrożeniem dla populacji zagłębka, gdyż całkowicie likwiduje siedlisko jego występowania.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby martwych i zamierających drzew.	Zmniejszenie powierzchni dogodnych siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.
27	4056 Zatoczek łamliwy <i>Anisus vorticulus</i>	Zagrożenia istniejące			

		K02.04 Zakwaszenie (naturalne) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Naturalne zakwaszenie wody związane z dużą zawartością kwasów humusowych pochodzenia roślinnego jest czynnikiem ograniczającym występowanie u większości gatunków mięczaków; zatoczek łamliwy preferuje wody o obojętnym lub lekko zasadowym odczynie.	Zmniejszanie się pH zbiornika.	Zmniejszanie liczebności lub zanik populacji.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Panujące od kilku lat susze powodują obniżanie poziomu lustra wody. Pomiedzy latami 2021 i 2023 nie odnotowano znaczących wahań poziomu wody, jednak przy niekorzystnych warunkach meteorologicznych ma miejsce okresowe negatywne oddziaływanie.	Obniżanie się poziomu lustra wody, wysychanie najpłytszej części litoralu.	Zmniejszanie liczebności populacji oraz powierzchni siedliska.
		Zagrożenia potencjalne			
		J02.02.01 Bagrowanie / usuwanie osadów limnicznych / PL06 Fizyczne zmiany zbiorników wodnych (czynniki mieszane lub nieznanne)	Bagrowanie zbiornika zdecydowanie nie jest zalecane – może doprowadzić do poważnych, długotrwałych zmian w ekosystemie; w wyniku usuwania roślinności i osadów doszłoby do bezpośredniego uśmiercania osobników gatunku i zniszczenia jego siedlisk.	Dalsze bagrowanie zbiornika.	Zmniejszenie się powierzchni siedliska.
28	1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> (<i>Osmoderma barnabita</i>)	Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków	Nie zidentyfikowano	–	–

	/ PX04 Brak presji lub zagrożeń	zagrożeń istniejących.		
	Zagrożenia potencjalne			
	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Usuwanie zamierających drzew może prowadzić do zwiększonej śmiertelności chrząszczy i zmniejszenia liczby dogodnych siedlisk, w których przechodzą rozwój.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby zamierających drzew dziuplastych.	Zmniejszenie liczby siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.
	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zmniejszenie powierzchni siedliska może prowadzić do występowania gatunku, natomiast zmiany prowadzące do odmłodzenia drzewostanu mogą powodować zmniejszenie liczby potencjalnych, odpowiednich drzew do zasiedlenia przez gatunek.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – zmniejszenie liczby zamierających drzew dziuplastych.	Zmniejszenie liczby siedlisk, ograniczenie liczebności lub zanik populacji.
	K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Naturalna sukcesja, zacienienie stanowisk, konkurencja rozłożystych dębów o światło z podrostem.	Postępujące zacienianie dziuplastych drzew (w tym dębów).	Zanikanie siedliska gatunku.
	M02.03 Zmniejszenie populacji lub wyginiecie gatunku / PJ12 Spadek ilości lub wyginiecie powiązanych gatunków (np. źródło pożywienia / ofiara, drapieżnik / pasożyt, symbiont itp.) z powodu zmian klimatu	Zamieranie dębów – 19 % zasiedlonych przez pachnicę dębów jest martwych lub w zaawansowanym stadium zamierania.	Masowe zamieranie starych dębów, brak zastępowalności pokoleń (dominacja dębów w średnim wieku, z niewielkim udziałem starych).	Zanikanie siedliska gatunku.

29	6169 Przeplatka maturna <i>Hypodryas maturna</i>	Zagrożenia istniejące			
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego, sukcesja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zarastanie drzewami i krzewami powoduje zanik strefy ekotonowej (las-łąka) i siedliska łąkowego.	Utrata bazy pokarmowej imagines i gąsienic.	Zmniejszanie liczebności lub zanik populacji.
		Zagrożenia potencjalne			
	A03.03 Zaniechanie / brak koszenia / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)	Możliwe zaniechanie wykaszania łąki spowoduje jej zanikanie, poprzedzone sukcesją krzewów i podrostu drzew lekkonasiennych.	Zanikanie łąk w wyniku sukcesji zbiorowisk zaroślowych i leśnych.	Zanik siedliska gatunku.	
PLAZY					
30	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)</i>	Zagrożenia istniejące			
		K01.03 Wyschnięcie / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zbiorniki są często zamulone, niekiedy zasypane gałęziami, a te o niewielkiej głębokości sezonowo wysychają i giną wówczas larwy traszek.	Zanikanie zbiorników rozrodczych.	Zanikanie siedliska i populacji.
		Zagrożenia potencjalne			
	F01 Akwakultura morska i słodkowodna / PG20 Akwakultura słodkowodna powodująca zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub	Przekształcanie istniejących zbiorników i przysposobienie go w celu hodowli ryb, a także jego zarybianie może mieć negatywne oddziaływanie na lokalną	Dalsze próby zarybiania.	Ograniczenie liczebności lub całkowity zanik populacji.	

		gruntowych (w tym morskich)	populację.		
		F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja / PG23 Inne działania związane z akwakulturą i pozyskiwaniem lub uprawą zasobów biologicznych niewymienione powyżej	Przekształcanie istniejących zbiorników w celu hodowli ryb (lub zarybianie) może mieć negatywne oddziaływanie.	Dalsze próby zarybiania.	Ograniczenie liczebności lub całkowity zanik populacji.
		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznane)	Przekształcanie siedliska gatunku, w szczególności osuszanie i zasypywanie zbiornika w celu np. łatwiejszego gospodarowania na gruntach może prowadzić do zaniku siedliska.	Likwidacja zbiornika.	Zanik siedliska gatunku.
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Możliwe zarastanie w perspektywie więcej niż 10 lat.	Ekspansja szuwaru, higrofitów oraz drzew i krzewów, prowadząca do zarośnięcia zbiornika.	Zanik siedliska gatunku.
31		Zagrożenia istniejące			
	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Fragmety siedliska gatunku są wykaszane (1 lub 2 pokosy), co niekorzystnie wpływa na strukturę siedliska i powoduje wycofywanie się gatunku. Dla zachowania zbiorowisk wysokich szuwarów należałoby wyłączyć z koszenia fragmenty o najwyższym poziomie wód gruntowych.	Wykaszanie zbiorowisk łąkowo-szuwarowych.	Ograniczenie liczebności populacji.

		Zagrożenia potencjalne			
		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznane)	Przekształcanie siedliska gatunku, w szczególności osuszanie i zasypywanie zbiornika w celu np. łatwiejszego gospodarowania na gruntach może prowadzić do zaniku siedliska.	Likwidacja zbiornika.	Zanik siedliska gatunku.
PTAKI					
32		Zagrożenia istniejące			
	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznane)	Obniżanie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych (utrzymywanie się niskiego poziomu wód w ciekach puszczańskich).	Wysychanie podmokłych łąk, zanikanie małych zbiorników i okresowe wysychanie cieków.	Zanikanie siedliska i ograniczenie liczebności populacji.
		J02.04.02 Brak zalewania / PL05 Modyfikacja przepływu hydrologicznego (czynniki mieszane lub nieznane)	Obserwowane zmniejszenie zalewów wiosennych w dolinach rzek (także położonych w głębi lasu) przyczynia się do pogorszenia stanu siedlisk i zubożenia bazy pokarmowej.	Wysychanie podmokłych łąk, zanikanie małych zbiorników i okresowe wysychanie cieków.	Zanikanie siedliska i ograniczenie liczebności populacji.
		K03.04 Drapieżnictwo / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zagrożenie ze strony bielika <i>Haliaeetus albicilla</i> . kuny leśnej <i>Martes martes</i> oraz jastrzębia <i>Accipiter gentilis</i> .	Zwiększająca się presja drapieżników.	Ograniczenie liczebności populacji.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami	Regularne susze przyczyniają się do wysychania rzek (dogodnych żerowisk) i zubożenia bazy pokarmowej.	Wysychanie podmokłych łąk, zanikanie małych zbiorników i okresowe wysychanie cieków.	Zanikanie siedliska i ograniczenie liczebności populacji.

		klimatu			
		Zagrożenia potencjalne			
		D01.01 Ścieżki, szlaki piesze i rowerowe / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Szlaki piesze i rowerowe w pobliżu gniazd bociana czarnego mogą przyczyniać się do płoszenia ptaków lęgowych w ich pobliżu.	Zwiększona penetracja turystyczna odcinków szlaków sąsiadujących z miejscami gniazdowania gatunku.	Zmniejszanie się powierzchni siedlisk lęgowych.
33	A072 Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
		Zagrożenia potencjalne			
		B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew / PB06 Wyręb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	Usuwanie drzew w drzewostanach liściastych prowadzi do zaniku potencjalnych drzew gniazdowych.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych drzew gniazdowych.	Zmniejszanie się powierzchni siedlisk lęgowych.
		B01.01 Zalesianie terenów otwartych / PB01 Przekształcenie na las gruntów o innym użytkowaniu lub zalesianie (z wyłączeniem odwadniania)	Zanik śródleśnych i przydrożnych terenów otwartych wykorzystywanych jako żerowiska gatunku.	Zmniejszanie się powierzchni żerowisk gatunku.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
34	A089 Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	Zagrożenia istniejące			
		A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych	Zaniechanie koszenia prowadzi do zarastania otwartych terenów i ograniczenia dostępności żerowisk gatunku.	Dalsze zmniejszanie się powierzchni żerowisk.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.

		systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)			
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Susze i zmniejszenie opadów przyspieszają naturalną sukcesję krzewów i drzew na otwarte tereny w dolinach rzecznych ograniczając dostępność żerowisk.	Sukcesja drzew i krzewów na tereny łąkowe.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		E01.03 Rozwój zabudowy rozproszonej / PF02 Budowa lub modyfikacja (np. budynków mieszkalnych i osiedli) w istniejących obszarach zabudowanych	Rozwój zabudowy rozproszonej na polanach osadniczych ogranicza zasięg żerowisk, którymi są m.in. otwarte przestrzenie w mozaice z zadrzewieniami i zakrzaczeniami.	Dalsza presja urbanizacyjna na terenach obecnych łąk.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
Zagrożenia potencjalne					
		E01.04 Inne typy zabudowy / PF02 Budowa lub modyfikacja (np. budynków mieszkalnych i osiedli) w istniejących obszarach zabudowanych	Realizacja innych inwestycji niż zabudowa mieszkaniowa np. budowa farm fotowoltaicznych na polanach osadniczych będzie powodować zmniejszenie areału siedliska gatunku.	Utrata areału żerowiskowego gatunku, utrata określonych cech siedliska. Rozwój nieemisyjnych, odnawialnych źródeł energii. Spadek atrakcyjności terenów wokół farm z uwagi na oddziaływanie infrastruktury.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		K03.04 Drapieźnictwo / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Drapieżnictwo na jajach i pisklętach może mieć wpływ na sukces lęgowy białowieskiej populacji.	Dalsza presja drapieźników.	Zmniejszanie się liczebności populacji.

		G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka / PH08 Pozostałe wtargnięcia człowieka i zakłócenia niewymienione powyżej	Nęcenie i sztuczne dokarmianie w stałych miejscach w sposób intensywny i niekontrolowany prowadzi do nadmiernej koncentracji zwierząt, zwiększonego ryzyka kontaktów, a w efekcie - zwiększonego ryzyka transmisji chorób i pasożytów, co wpływa negatywnie na stan zdrowotny populacji .	Zmiana behawioru gatunku.	Zmniejszenie się lub zanik populacji gatunku.
35	A104 Jarząbek <i>Bonasa bonasia</i>	Zagrożenia istniejące			
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Ewolucja biocenotyczna charakteryzująca się procesem „grądowienia” siedlisk i ustępowaniem gatunków iglastych (głównie świerka), powoduje ograniczenie dostępności biotopów lęgowych gatunku.	Zmniejszanie się powierzchni borów, zastępowanych przez grądy.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		K03.04 Drapieżnictwo / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zagrożenie ze strony jenota <i>Nyctereutes procyonoides</i> , lisa <i>Vulpes vulpes</i> , kuny leśnej <i>Martes martes</i> oraz jastrzębia <i>Accipiter gentilis</i> .	Zwiększająca się presja drapieżników.	Ograniczenie liczebności populacji.
		Zagrożenia potencjalne			
		B02.04 Usuwanie martwych leżących drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym	Usuwanie martwych leżących drzew (szczególnie świerków) może wpływać na dostępność miejsc	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc	Zmniejszanie się powierzchni siedlisk lęgowych.

		martwego drewna)	gniazdowych oraz ukryć dla młodych ptaków po opuszczeniu gniazd, co naraża je na zwiększone straty ze strony drapieżnictwa.	łęgowych.	
		M Zmiana klimatu / PJ Zmiany klimatu	Zmiany klimatu objawiające się zmianą natężenia opadów atmosferycznych na przełomie wiosny i lata (deszcze nawalne) mogą znacząco wpływać na sukces łęgowy. Ponadto wpływają na ogólne pogorszenie warunków klimatyczno-siedliskowych i przesuwanie się optymalnej niszy ekologicznej gatunku o charakterze semi-borealnym.	Postępujące zmiany klimatu.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska oraz liczebności populacji.
36	A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	Zagrożenia istniejące			
		A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolnoleśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)	Wraz z zaniechaniem użytkowania otwarte, podmokłe przestrzenie w dolinach rzecznych ulegają zarastaniu.	Zanikanie terenów łąkowych w wyniku sukcesji drzew i krzewów.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Susze na początku wiosny prowadzą do zaniku populacji łęgowej (ptaki wówczas wybierają miejsca gniazdowe poza Puszcą Białowieską). Susze w okresie późnowiosennym i letnim mogą prowadzić do zaniku siedlisk w trakcie	Przyspieszenie wysychania podmokłych terenów łąkowych.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.

			okresu lęgowego i przyczynić się do strat w lęgach.		
		Zagrożenia potencjalne			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń potencjalnych.	–	–
37		Zagrożenia istniejące			
	A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia / PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)	Wraz z zaniechaniem użytkowania otwarte, podmokłe przestrzenie w dolinach rzecznych ulegają zarastaniu.	Zarastanie łąk drzewami i krzewami.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Sukcesja drzew i krzewów na terenach łąkowych.	Dalsza sukcesja zbiorowisk leśnych na łąki.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Susze na początku wiosny prowadzą do zaniku populacji lęgowej (ptaki wówczas wybierają miejsca gniazdowe poza Puszcą Białowieską). Susze w okresie późnowiosennym i letnim mogą prowadzić do zaniku siedlisk w trakcie okresu lęgowego i przyczynić się do strat w	Przyspieszenie wysychania podmokłych terenów łąkowych.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.

			łęgach.		
		E01.03 Rozwój zabudowy rozproszonej / PF02 Budowa lub modyfikacja (np. budynków mieszkalnych i osiedli) w istniejących obszarach zabudowanych	Rozwój zabudowy rozproszonej i pozostałej infrastruktury w wilgotnych, łąkowych częściach polan osadniczych ogranicza zasięg siedlisk tego gatunku.	Dalsza presja urbanizacyjna na terenach obecnych łąk.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		Zagrożenia potencjalne			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń potencjalnych.	–	–
38	A155 Słonka zwyczajna <i>Scolopax rusticola</i>	Zagrożenia istniejące			
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Susze i zmniejszenie opadów przyspieszają zanik leśnych siedlisk podmokłych i ograniczają dostępność żerowisk.	Przyspieszenie wysychania podmokłych terenów leśnych.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznanne)	Obniżanie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych (utrzymywanie się niskiego poziomu wód w ciekach puszcząskich).	Przyspieszenie wysychania podmokłych terenów leśnych.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		Zagrożenia potencjalne			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń potencjalnych.	–	–
39	A165 Samotnik <i>Tringa ochropus</i>	Zagrożenia istniejące			
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w	Susze i zmniejszenie opadów przyspieszają zanik leśnych	Przyspieszenie wysychania podmokłych terenów	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.

		reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	siedlisk podmokłych i ograniczają dostępność żerowisk.	leśnych i łąkowych.	
		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie / PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznanne)	Obniżanie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych (utrzymywanie się niskiego poziomu wód w ciekach puszczańskich).	Przyspieszenie wysychania podmokłych terenów leśnych i łąkowych.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		Zagrożenia potencjalne			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń potencjalnych.	–	–
40	A207 Siniak <i>Columba oenas</i>	Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
		Zagrożenia potencjalne			
		B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	Ścinka drzewostanów w wieku ponad 80 lat (preferowanych przez gatunek) na siedliskach borowych może prowadzić do usuwania drzew gniazdowych i może prowadzić do bezpośredniego zagrożenia łągow.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc łągowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk łągowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk łągowych oraz liczebności populacji.
41	A217 Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	Zagrożenia istniejące			
		G05.06 Chirurgia drzewna, ścinanie na potrzeby bezpieczeństwa, usuwanie	Usuwanie drzew przydrożnych i przy szlakach turystycznych w okresie	Dalsze uzasadnione usuwanie (ze względów bezpieczeństwa) drzew	Zmniejszanie się liczebności populacji.

	drzew przydrożnych / PH05 Pielęgnacja drzew, wycinka/usuwanie drzew przydrożnych i roślinności w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego	łęgowym.	przydrożnych, ale w niewłaściwej porze (tj. w okresie łęgowym tego gatunku).	
Zagrożenia potencjalne				
	B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	W wyniku ścinki drzew w wieku ponad 80 lat usuwane są potencjalne drzewa gniazdowe i spiżarnie, co może prowadzić do bezpośredniego zagrożenia dla łąg lub przeżywalności osobników w okresie pozałęgowym.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc łęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk łągowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk łągowych oraz liczebności populacji.
	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Usuwanie chorych i zamierających świerków (opanowanych przez kornika drukarza) może prowadzić do zaniku potencjalnych drzew gniazdowych – sóweczki dziuple w martwych świerkach wykorzystują zwykle wielokrotnie (dotyczy to także drzew o niewielkiej średnicy – w wieku mniejszym niż 80 lat).	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc łęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk łągowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk łągowych oraz liczebności populacji.
	B07 Inne rodzaje praktyk leśnych / PB26 Inne działania w leśnictwie, z wyłączeniem działań rolno- leśnych	Usuwanie osiki <i>Populus tremula</i> z drzewostanu może prowadzić do zaniku tego biocenotycznie istotnego gatunku drzewa (liczne dziuple) – w tym dla łągów sóweczki.	W przypadku dalszego pozyskiwania osiki – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc łęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk łągowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk łągowych oraz liczebności populacji.

		G05 Inna ingerencja i zakłócanie powodowane przez działalność człowieka / PH07 Inwazyjne i destrukcyjne działania badawcze i monitorujące	Uporczywe stosowanie wabienia akustycznego przez amatorów obserwacji i fotografii przyrody może prowokować ptaki do aktywności głosowej w nietypowych dla gatunku porach dnia i zwiększa jego ekspozycję na atak ze strony drapieżników oraz mobbing ptaków wróblowych.	Zwiększona penetracja przez turystów i miejscowych, częstsze próby wabienia.	Zmniejszanie się liczebności populacji.
42	A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Zagrożenia istniejące			
		K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Ewolucja biocenotyczna charakteryzująca się procesem „grądowienia” siedlisk i ustępowaniem gatunków iglastych (głównie świerka i sosny), powoduje ograniczenie dostępności biotopów lęgowych gatunku.	Zmniejszanie się powierzchni borów, zastępowanych przez grądy.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		G05.06 Chirurgia drzewna, ścinanie na potrzeby bezpieczeństwa, usuwanie drzew przydrożnych / PH05 Pielęgnacja drzew, wycinka/usuwanie drzew przydrożnych i roślinności w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego	G05.06 Usuwanie drzew na potrzeby bezpieczeństwa ogranicza liczbę potencjalnych miejsc lęgowych, tj. drzew dziuplowych	Zmniejszanie się liczby miejsc lęgowych.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		Zagrożenia potencjalne			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń potencjalnych.	–	–
43	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Zagrożenia istniejące			

		K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	<p>Obserwuje się „grądowienie” drzewostanów, czyli stopniowe ustępowanie siedlisk borowych na korzyść siedlisk lasowych. Ten częściowo naturalny proces prowadzi do zmniejszenia areалу potencjalnych siedlisk lelka (preferującego mniej żyzne biotopy – borowe) w granicach Puszczy Białowieskiej. W ramach tego zagrożenia można rozpatrywać także zarastanie polan śródleśnych i zrębów stanowiących dogodne tereny łowieckie lelków i zwykle warunkujące ich egzystencję w lasach o charakterze gospodarczym. Z drugiej strony w wyniku naturalnych procesów dochodzi do powstawania luk i zmniejszenia zwarcia (np. wskutek wiatrołomów i zamierania starodrzewu), które mogą stanowić dogodne warunki do bytowania gatunku.</p>	Zmniejszanie się powierzchni prześwietlonych borów, zastępowanych przez grądy.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		Zagrożenia potencjalne			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń potencjalnych.	–	–
44	A234 Dzięcioł zielonosiwy	Zagrożenia istniejące			

	<i>Picus canus</i>	X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
Zagrożenia potencjalne					
		B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	W wyniku ścinki drzew w wieku ponad 80 lat (preferowanych przez gatunek) usuwane są potencjalne drzewa dziuplowe i żerowiskowe, co może prowadzić do bezpośredniego zagrożenia dla lęgów lub przeżywalności osobników w okresie pozalęgowym.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk lęgowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk lęgowych oraz liczebności populacji.
45		Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
Zagrożenia potencjalne					
	A238 Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	W wyniku ścinki drzew w wieku ponad 80 lat (preferowanych przez gatunek) usuwane są potencjalne drzewa dziuplowe i żerowiskowe, co może prowadzić do bezpośredniego zagrożenia dla lęgów lub przeżywalności osobników w okresie pozalęgowym.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk lęgowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk lęgowych oraz liczebności populacji.

46	A239 Dzięcioł białogrzbity <i>Dendrocopos leucotos</i>	Zagrożenia istniejące			
		G05.06 Chirurgia drzewna, ścinanie na potrzeby bezpieczeństwa, usuwanie drzew przydrożnych / PH05 Pielęgnacja drzew, wycinka/usuwanie drzew przydrożnych i roślinności w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego	Usuwanie suchych drzew przy drogach leśnych ze względu na bezpieczeństwo może wpływać na dostępności drzew dziuplowych, a wykonywanie tego zabiegu w okresie lęgowym może wpływać na sukces lęgowy.	Zmniejszenie się liczby miejsc lęgowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk lęgowych oraz liczebności populacji.
		Zagrożenia potencjalne			
		B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	W wyniku ścinki drzew w wieku ponad 80 lat (preferowanych przez gatunek) usuwane są potencjalne drzewa dziuplowe i żerowiskowe, co może prowadzić do bezpośredniego zagrożenia dla lęgów lub przeżywalności osobników w okresie pozalęgowym.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk lęgowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk lęgowych oraz liczebności populacji.
	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Usuwanie martwych i umierających drzew, szczególnie gatunków liściastych ogranicza dostępność pokarmu i może wpływać na przeżywalności ptaków.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk lęgowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk lęgowych oraz liczebności populacji.	
47	A241 Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i>	Zagrożenia istniejące			
		G05.06 Chirurgia drzewna, ścinanie na potrzeby bezpieczeństwa, usuwanie drzew przydrożnych / PH05 Pielęgnacja drzew,	Usuwanie suchych drzew przy drogach leśnych ze względu na bezpieczeństwo może wpływać na dostępności drzew	Zmniejszenie się liczby miejsc lęgowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk lęgowych oraz liczebności populacji.

		wycinka/usuwanie drzew przydrożnych i roślinności w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego	dziuplowych, a wykonywanie tego zabiegu w okresie lęgowym może wpływać na sukces lęgowy.		
		K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	<p>Obserwuje się „grądowienie” drzewostanów, czyli stopniowe ustępowanie siedlisk borowych, a także mniej wilgotnych postaci olsów i lęgów na korzyść siedlisk grądowych. Ten częściowo naturalny proces prowadzi do zmniejszenia arealu optymalnych siedlisk gatunku, szczególnie takich, w których dominują dojrzałe świerki. Zagrożenie to należy rozpatrywać w powiązaniu z dostępnością starych drzewostanów z domieszkowym lub wręcz punktowym udziałem świerka oraz dojrzałych drzewostanów z dominującą olszą czarną. Badania prowadzone na terenie Puszczy Białowieskiej wskazują, że cechą preferowaną przez dzięcioła trójpalczastego jest wiek drzewostanów, a nie dominacja w nich świerka. Dlatego „grądowienie” może być zagrożeniem przede wszystkim przy jednoczesnym zaniku dojrzałych drzewostanów mieszanych i liściastych (z lęgami i olsami włącznie).</p>	Zmniejszanie się powierzchni borów, zastępowanych przez grądy.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
Zagrożenia potencjalne					

		B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	W wyniku ścinki drzew w wieku ponad 80 lat (preferowanych przez gatunek) usuwane są potencjalne drzewa dziuplowe i żerowiskowe, co może prowadzić do bezpośredniego zagrożenia dla łęgów lub przeżywalności osobników w okresie pozalęgowym.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk lęgowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk lęgowych oraz liczebności populacji.
		B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Ewentualne usuwanie chorych i zamierających świerków (oponowanych przez kornika drukarza) może prowadzić do zaniku potencjalnych drzew dziuplowych oraz żerowiskowych. Dotyczy to także pojedynczych świerków, ich grup lub kęp rosnących w drzewostanach liściastych lub borach sosnowych.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk lęgowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk lęgowych oraz liczebności populacji.
48	A307 Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>	Zagrożenia istniejące			
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Sukcesja roślinności drzewiastej w wysychających dolinach rzecznych prowadzi do zaniku siedlisk lęgowych.	Przyspieszenie wysychania podmokłych terenów łąkowych.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		E01.03 Rozwój zabudowy rozporoszonej / PF02 Budowa lub modyfikacja (np. budynków mieszkalnych i osiedli) w istniejących obszarach	Rozwój zabudowy rozporoszonej wpływa na ograniczenie dostępności siedlisk lęgowych i żerowisk.	Dalsza presja urbanizacyjna na terenach obecnych łąk.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.

		zabudowanych			
		Zagrożenia potencjalne			
		A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych / PA25 Działalność rolnicza niewymieniona powyżej	Usuwanie zarośli w dolinach rzecznych może prowadzić do zaniku siedlisk łągowych.	W przypadku dalszego usuwania zakrzewień – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc łągowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk łągowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk łągowych oraz liczebności populacji.
		B01.01 Zalesianie terenów otwartych / PB01 Przekształcenie na las gruntów o innym użytkowaniu lub zalesianie (z wyłączeniem odwadniania)	Zalesianie terenów otwartych może prowadzić do zaniku siedlisk łągowych.	Potencjalne próby zalesiania terenów otwartych.	Zanikanie siedlisk łągowych gatunku.
49		Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
		Zagrożenia potencjalne			
	A320 Mucholówka mała <i>Ficedula parva</i>	B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew / PB06 Wyrąb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	W wyniku ścinki drzew w wieku ponad 80 lat usuwane mogą być potencjalne drzewa gniazdowe, co może prowadzić do bezpośredniego zagrożenia łągów oraz dostępność miejsc gniazdowania.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc łągowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk łągowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk łągowych oraz liczebności populacji.
		B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym	Usuwanie martwych i zamierających drzew gatunków liściastych może ograniczać dostępność miejsc	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc łągowych, a nawet	Zmniejszanie się liczby siedlisk łągowych oraz liczebności populacji.

		martwego drewna)	gniazdowania gatunku.	likwidacja istniejących stanowisk lęgowych.	
		B07 Inne rodzaje praktyk leśnych / PB26 Inne działania w leśnictwie, z wyłączeniem działań rolno-leśnych	Zastępowanie drzewostanów liściastych iglastymi lub mieszanymi może wpłynąć na ograniczenie powierzchni optymalnych siedlisk gatunku.	Dalsze gładowanie siedlisk borowych, w wyniku gospodarki leśnej lub naturalnej sukcesji.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska gatunku.
50	A321 Muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	Zagrożenia istniejące			
X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń		Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–	
Zagrożenia potencjalne					
B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew / PB06 Wyřab lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)		W wyniku ścinki drzew w wieku ponad 80 lat usuwane mogą być potencjalne drzewa gniazdowe, co może prowadzić do bezpośredniego zagrożenia lęgów oraz dostępność miejsc gniazdowania.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk lęgowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk lęgowych oraz liczebności populacji.	
B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)		Usuwanie martwych i zamierających drzew gatunków liściastych może ograniczać dostępność miejsc gniazdowania gatunku.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk lęgowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk lęgowych oraz liczebności populacji.	
		B07 Inne rodzaje praktyk leśnych / PB26 Inne działania w leśnictwie, z wyłączeniem działań rolno-leśnych	Zastępowanie drzewostanów liściastych iglastymi lub mieszanymi może wpłynąć na ograniczenie powierzchni optymalnych siedlisk gatunku.	Dalsze gładowanie siedlisk borowych, w wyniku gospodarki leśnej lub naturalnej sukcesji.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska gatunku.

51	A338 Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	Zagrożenia istniejące			
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Sukcesja roślinności drzewiastej w dolinach i na polanach prowadzi do zaniku siedlisk łągowych.	Przyspieszenie wysychania podmokłych terenów łąkowych.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		E01.03 Rozwój zabudowy rozproszonej / PF02 Budowa lub modyfikacja (np. budynków mieszkalnych i osiedli) w istniejących obszarach zabudowanych	Rozwój zabudowy rozproszonej wpływa na ograniczenie dostępności siedlisk łągowych i żerowisk.	Dalsza presja urbanizacyjna na terenach obecnych łąk.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska i liczebności gatunku.
		Zagrożenia potencjalne			
		A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych / PA25 Działalność rolnicza niewymieniona powyżej	Usuwanie zarośli w dolinach rzecznych może prowadzić do zaniku siedlisk łągowych.	W przypadku dalszego usuwania zakrzewień – ograniczenie liczby potencjalnych miejsc łągowych, a nawet likwidacja istniejących stanowisk łągowych.	Zmniejszanie się liczby siedlisk łągowych oraz liczebności populacji.
		B01.01 Zalesianie terenów otwartych / PB01 Przekształcenie na las gruntów o innym użytkowaniu lub zalesianie (z wyłączeniem odwadniania)	Zalesianie terenów otwartych może prowadzić do zaniku siedlisk łągowych.	Potencjalne próby zalesiania terenów otwartych.	Zanikanie siedlisk łągowych gatunku.
SSAKI					
52	1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Zagrożenia istniejące			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub	Nie zidentyfikowano	–	–

	zagrożeń	zagrożeń istniejących.		
Zagrożenia potencjalne				
	B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji / PB06 Wyręb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	Brak pokoleniowego zastępowania drzew. Wycinanie drzew starych, martwych i zamierających ogranicza dostęp do schronień w okresie rozrodu (prawdopodobny zmniejszony sukces rozrodczy). Jednolita struktura drzewostanów (zwłaszcza nasadzenia jednowiekowe i jednogatunkowe) na wiele lat ogranicza możliwość żerowania pod koronami drzew oraz ograniczają dostęp do drzew oferujących odpowiednie kryjówki.	W przypadku dalszej gospodarki leśnej – utrzymanie jednowiekowych drzewostanów.	Ograniczenie dogodnych siedlisk gatunku.
	B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew / PB06 Wyręb lub przerzedzanie (z wyłączeniem całkowitej wycinki)	Las jest miejscem, w którym mopki zachodnie przystępują do rozrodu (kryjówki) i w którym polują. Odlesienie pozbawia mopki kryjówek jak i miejsc żerowania.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby kryjówek i żerowisk.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska oraz liczebności populacji.
	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew / PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Usuwanie martwych i umierających drzew zarówno iglastych, jak i liściastych może wpływać na zmniejszenie sukcesu rozrodczego wynikającego z pogorszenia jakości kryjówek lub zwiększenia odległości pomiędzy schronieniami i miejscami żerowania.	W przypadku dalszego pozyskiwania drewna – ograniczenie liczby kryjówek i żerowisk.	Zmniejszanie się powierzchni siedliska oraz liczebności populacji.

		J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Zmniejszenie się powierzchni lasu wolnej od podszytu będące skutkiem wprowadzania w leśnictwie w drzewostanów jednogatunkowych. Zwłaszcza wielkopowierzchniowy brak przestrzeni wolnej od podszytu może istotnie ograniczać możliwość żerowania i negatywnie wpływać na wielkość populacji.	Dalsza obecność gęstego podszytu i podrostu.	Ograniczenie powierzchni siedliska.
53	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Zagrożenia istniejące			
		D01.02 Drogi, autostrady / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Zagrożenie kolizją z pojazdami, szczególnie dla osobników w trakcie dyspersji.	Zwiększający się ruch samochodowy.	Zabijanie nielicznych osobników na drogach.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Panujące latem susze mogą powodować zanikanie siedlisk.	Dalsze ocieplenie klimatu i osuszanie terenu Puszczy Białowieskiej.	Zmniejszenie liczebności populacji.
		Zagrożenia potencjalne			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
54	1352 Wilk <i>Canis lupus</i>	Zagrożenia istniejące			
		F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo / PG11 Nielegalne strzelanie/zabijanie	Zdarzają się przypadki zabijania wilków.	Zwiększająca się presja społeczna na osobniki wilka, która może spowodować zmniejszenie	Zabijanie nielicznych osobników.

				się populacji w obszarze.	
		J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Problemem są utrudnione przemieszczanie się i dyspersje wilka między Puszcą Białowieską a terenami innych kompleksów leśnych (z uwagi na drogi i tereny zabudowane). W samej Puszczy Białowieskiej ogranicza je bariera na granicy z Białorusią.	Dalsze istnienie barier antropogenicznych (zapory, drogi, tereny zabudowane) utrudniających lub uniemożliwiających dyspersje.	Zagrożenie populacji inbredem.
		F03 Polowanie i pozyskiwanie dzikich zwierząt (ładowych) / PG09 Zarządzanie zasobami połowowymi i dziką zwierzyną	Polowanie na zająca, sarnę prowadzi do zubożenia bazy pokarmowej gatunku w obszarze.	Dalsze polowania na zwierzynę stanowiącą bazę pokarmową spowoduje problem w utrzymaniu liczebności populacji gatunku w obszarze.	Zmniejszenie liczebności populacji.
Zagrożenia potencjalne					
		G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka / PH08 Pozostałe wtargnięcia człowieka i zakłócenia niewymienione powyżej	Nęcenie i sztuczne dokarmianie w stałych miejscach w sposób intensywny i niekontrolowany prowadzi do nadmiernej koncentracji zwierząt, zwiększonego ryzyka kontaktów, a w efekcie - zwiększonego ryzyka transmisji chorób i pasożytów, co wpływa negatywnie na stan zdrowotny populacji .	Zmiana behawioru gatunku.	Zmniejszenie się lub zanik populacji gatunku.
		K04.02 Pasożytnictwo / PM07 Procesy naturalne z	Obecność pasożytów, osłabiających osobniki i	Dalsza presja pasożytów.	Zmniejszenie liczebności populacji.

		wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	roznoszących choroby.		
55	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Zagrożenia istniejące			
		D01.02 Drogi, autostrady / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Zagrożenie kolizją z pojazdami, szczególnie dla osobników w trakcie dyspersji.	Zwiększający się ruch samochodowy.	Zabijanie nielicznych osobników na drogach.
		M01.02 Susze i zmniejszenie opadów / PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu	Panujące latem susze mogą powodować zanikanie siedlisk.	Dalsze ocieplenie klimatu i osuszanie terenu Puszczy.	Zmniejszenie liczebności populacji.
		Zagrożenia potencjalne			
		X Brak zagrożeń i nacisków / PX04 Brak presji lub zagrożeń	Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.	–	–
56	1361 Rys <i>Lynx lynx</i>	Zagrożenia istniejące			
		J03.02.01 Zmniejszenie migracji / bariery dla migracji / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Prawie niemożliwe migracje i dyspersje rysia między Puszczą Białowieską a terenami innych kompleksów leśnych (z uwagi na drogi, tereny zabudowane i otwarte, tj. pola i łąki), zwłaszcza z Puszczą Knyszyńską. W samej Puszczy Białowieskiej ograniczają je bariery na granicy z Białorusią.	Całkowita izolacja skrajnie nielicznej populacji.	Całkowite wyginięcie populacji.
		J03.02.03 Zmniejszenie wymiany materiału genetycznego / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i	Wymiana genów z innymi populacjami tego gatunku właściwie przestała istnieć.	Skrajnie wysoki poziom inbrodu.	Całkowite wyginięcie populacji.

		powiązana z nimi infrastruktura			
		F03 Polowanie i pozyskiwanie dzikich zwierząt (ładowych) / PG09 Zarządzanie zasobami połowowymi i dziką zwierzyną	Połowanie na zająca, sarnę prowadzi do zubożenia bazy pokarmowej gatunku w obszarze.	Dalsze polowania na zwierzynę stanowiącą bazę pokarmową spowoduje problem w utrzymaniu liczebności populacji gatunku w obszarze.	Zmniejszenie liczebności populacji.
		K05.01 Zmniejszenie płodności / depresja genetyczna (inbredowa) u zwierząt / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Z uwagi na skrajnie nieliczną populację oraz izolację białowieskie rysie wykazują najniższą zmienność genetyczną wśród populacji tego gatunku.	Całkowity zanik rozrodu.	Całkowite wyginięcie populacji.
		Zagrożenia potencjalne			
		F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo / PG11 Nielegalne strzelanie/zabijanie	Do potencjalnych zagrożeń tego gatunku należy również kłusownictwo. Choć w Puszczy Białowieskiej w ostatnich latach nie stwierdzono przypadków śmierci rysi we wnykach (ostatnie zgłoszenie w regionie dotyczyło 2008 r. w Puszczy Knyszyńskiej), to w 2019 r. odnotowano fakt zastrzelenia tego kota z broni palnej w Puszczy Knyszyńskiej. Sporadyczne notowanie kłusownictwa świadczy, że proceder ten istnieje, ale jego charakter sprawia, że wiele przypadków pozostaje niewykrytych.	Zwiększająca się aktywność kłusowników.	Zabijanie nielicznych osobników.

		K04.02 Pasożytnictwo / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Infekcja świerzbowcem prowadząca do śmierci niektórych osobników.	Dalsze osłabianie osobników w wyniku zarażenia pasożytem.	Ograniczenie liczebności populacji.
		J03.01.01 Zmniejszenie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Potencjalne zmniejszenie liczebności sarny stanowiącej główne pożywienie rysia.	Utrzymująca się niska liczebność sarny lub dalsze zmniejszanie się jej liczebności.	Zanik populacji gatunku.
		G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka / PH08 Pozostałe wtargnięcia człowieka i zakłócenia niewymienione powyżej	Nęcenie i sztuczne dokarmianie w stałych miejscach w sposób intensywny i niekontrolowany prowadzi do nadmiernej koncentracji zwierząt, zwiększonego ryzyka kontaktów, a w efekcie - zwiększonego ryzyka transmisji chorób i pasożytów, co wpływa negatywnie na stan zdrowotny populacji .	Zmiana behawioru gatunku.	Zmniejszenie się lub zanik populacji gatunku.
		K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Skrajnie nieliczna i dotknięta inbredem populacja jest szczególnie mało odporna na choroby zakaźne i zagrożona wyginięciem w wyniku infekcji.	Infekcje chorobowe prowadzące do osłabienia osobników gatunku.	Zmniejszenie się lub zanik populacji gatunku.
57	2647 Żubr <i>Bison bonasus</i>	Zagrożenia istniejące			
		A01 Szkody w uprawach	Konflikty związane ze	Z uwagi na liczebność	Migracje na tereny rolnicze spowodują

	rolnych / PA01 Przekształcenie na grunty rolne (z wyłączeniem odwadniania i wypalania)	szkodami w uprawach rolniczych.	żubra szkody w uprawach się utrzymują albo zwiększą.	większą śmiertelność na drogach oraz próby kłusownictwa, czyli zwiększą śmiertelność.
	G01.05 Lotnictwo, szybownictwo, paralotnictwo, baloniarstwo / PF05 Działania związane ze sportem, turystyką i rekreacją	Nieprawidłowe płoszenie zwierząt metodami powodującymi gwałtowną ucieczkę, która może powodować wbieganie zwierząt na drogi publiczne	Zwiększający się ruch samochodowy.	Zabijanie nielicznych osobników na drogach.
	D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Wypadki komunikacyjne (na drogach i liniach kolejowych).	Zwiększający się ruch samochodowy.	Zabijanie nielicznych osobników na drogach.
	J03.02.01 Zmniejszenie migracji / bariery dla migracji / PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura	Ograniczone możliwości migracyjne do sąsiednich kompleksów leśnych. Możliwe są jedynie dwa kierunki migracji, na południowy zachód i dalej na południe oraz na północ w kierunku Puszczy Knyszyńskiej. Obydwa kierunki są jednak przecinane infrastrukturą drogową i kolejową. Stwierdza się wzrost wypadków komunikacyjnych z udziałem żubra.	Wysoki poziom inbrodu.	Ograniczenie liczebności populacji w wyniku chorób, spowodowanych małą odpornością zbyt blisko spokrewnionych osobników.
	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Ograniczona dostępność terenów otwartych na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska (PLC200004), a tym samym zmniejszanie się bazy pokarmowej.	Częstsze penetrowanie terenów poza Puszcą Białowieską, ze względu na łatwiejszy dostęp do żerowisk (łąki, pola), atrakcyjniejszy pokarm na polach oraz nieregularne	Zmniejszenie się dostępności siedliska żerowiskowego gatunku.

				dokarmianie i niskiej jakości paszą.	
		K05.01 Zmniejszenie płodności / depresja genetyczna (inbredowa) u zwierząt / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Wysoki poziom inbredu, obniżający się poziom rozrodu, wysokie zagęszczenie populacji. Zachwiana została ponadto struktura wiekowa i płciowa populacji.	Postępujące zmniejszanie się płodności i struktury populacji.	Zmniejszenie liczebności populacji.
Zagrożenia potencjalne					
		I01 Obce gatunki inwazyjne / PI01 Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla UE	Możliwość powstania mieszańców z bizonem amerykańskim związana z próbami wprowadzenia hodowli bizona na teren północno-wschodniej Polski.	Potencjalne mieszańce (hybrydy) żubra i bizona.	Zagrożenie hybrydyzacją, czyli ograniczeniem liczebności populacji gatunku, gdyż hybryda nie jest gatunkiem.
		K03.03 Podatność na choroby / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Nekrotyczne zapalenie napletka (NZN), zawleczenie choroby (patogeny różne).	Dalsze rozprzestrzenianie się chorób.	Zmniejszenie liczebności populacji.
		K04.02 Pasożytnictwo / PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu	Obecność pasożytów osłabiających osobniki i roznoszących choroby.	Dalsza presja pasożytów.	Zmniejszenie liczebności populacji.
		G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka / PH08 Pozostałe wtargnięcia człowieka i zakłócenia	Stosowanie soli w utrzymaniu dróg przyciąga osobniki gatunku w kierunku dróg lokalnych.	Zwiększający się ruch samochodowy.	Zmniejszenie liczebności populacji.

		niewymienione powyżej			
		J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych / PL05 Modyfikacja przepływu hydrologicznego (czynniki mieszane lub nieznane).	Radykalna zmiana warunków siedliskowych spowodowana odprowadzaniem wód powierzchniowych w otoczeniu Puszczy Białowieskiej lub budową zbiorników retencyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie Puszczy.	Dalsze zabiegi melioracyjne.	Degradacja siedlisk na terenach przygranicznych Puszczy.